

Evropsko sodišče za človekove pravice (peti oddelek) je na obravnavi 20. maja 2014 kot senat v sestavi:

Mark Villiger, *predsednik*,

Angelika Nußberger,

Boštjan M. Zupančič,

Ganna Yudkivska,

Vincent A. De Gaetano,

André Potocki,

Aleš Pejchal, *sodniki*, in Claudia Westerdiek, *sodna tajnica oddelka*,

ob upoštevanju navedene pritožbe, vložene 23. junija 2008,

ob upoštevanju stališč tožene vlade in stališč, ki jih je v odgovor predložil pritožnik,

po posvetovanju sklenilo:

DEJSTVA

1. Pritožnik Andrej Lamovec je slovenski državljani, rojen leta 1970, in živi v Ljubljani. Pritožnika je pred Sodiščem zastopala V. Holec, odvetnica iz Ljubljane.
2. Slovensko vlado (v nadaljnjem besedilu: vlada) je zastopala B. Jovin Hrastnik, državna pravobranilka.

A. Okoliščine zadeve

3. V nadaljevanju so povzete okoliščine zadeve, ki sta jih predložili stranki.
4. Pritožnik je bil borzni posrednik, ki je delal kot vodja trgovanja v borznoposredniški družbi. Januarja 2003 je Agencija za trg vrednostnih papirjev (v nadaljevanju: agencija), neodvisni organ s pooblastili nadzora na področju poslovanja na trgu vrednostnih papirjev, zahtevala od pritožnika več dokumentov o borznih poslih z vrednostnimi papirji, ki jih je izvedel v prejšnjih letih.
5. 3. decembra 2003 je agencija po preučitvi teh dokumentov in izpisov borznega trgovalnega sistema izdala odločbo o začetku postopka za odvzem dovoljenja za opravljanje poslov borznega posrednika pritožniku (v nadaljevanju: prvotna odločba), ker je v obdobju med 4. decembrom 2000 in 20. decembrom 2001 izvedel enaindvajset navideznih borznih poslov in s tem kršil pravila Ljubljanske borze in Zakon o trgu vrednostnih papirjev. V odločbi je agencija navedla sporne borzne posle in podrobno obrazložila okoliščine, za katere meni, da kažejo na navideznost borznih poslov.
6. Vsi ti borzni posli so vsebovali navzkrižno trgovanje, pri katerem borznoposredniška družba nastopa tako v vlogi prodajalca kakor kupca vrednostnih papirjev za svoje stranke ali za svoj račun. V nekaterih primerih je pritožnik izvedel več naročil strank za prodajo vrednostnih papirjev, čemur pa so skoraj istočasno sledila naročila istih strank za nakup enake količine iste vrste vrednostnih papirjev. Poleg tega je v nekaterih primerih posredniška družba sama kupila vrednostne papirje od strank in jim jih nato prodala nazaj. Druge vrste

navzkrižnega trgovanja pri borznih poslih so vsebovale izmenično prodajo in nakup vrednostnih papirjev iste vrste med stranko in borznoposredniško družbo, kadar sta prodajali in kupovali druga od druge določeno količino vrednostnih papirjev enake vrste in jih takoj nato – približno minuto pozneje – druga drugi prodali oz. kupili nazaj pod skoraj enakimi pogoji.

7. Po podatkih agencije naj bi bila za izvedbo naročil uporabljena posebna funkcijska tipka »user cross«, s čimer je bilo zagotovljeno, da so bili posli v skladu z načrtovanim izvedeni hkrati med dvema določenima strankama, ki sta podali usklajene ponudbe, tako da v vnaprej dogovorjeni borzni posel ni mogla poseči nobena tretja stranka. Glede na to, da so bili prodaja in nato nakupi opravljeni v zelo kratkih časovnih razmikih, da so se vrednostni papirji kupovali in prodajali po skoraj enakih cenah in da posli niso povzročili spremembe v ekonomskem lastništvu zadevnih vrednostnih papirjev, agencija meni, da so bili vnaprej dogovorjeni in da se je moral pritožnik, t.j. oseba, ki jih je izvedla, zavedati njihove vsebine.

8. Poleg tega je odločba agencije vključevala natančen seznam petinšestdesetih dokumentov, med njimi kopij izpisov borznega trgovalnega sistema v zvezi s spornimi borznimi posli, ki so povzročile sum, da je pritožnik večkrat kršil zakon, in tudi datume, ko je prišlo do domnevnih kršitev. Nazadnje je bil pritožnik obveščen, da lahko poda izjavo o razlogih za začetek postopka in predloži dokaze za njeno potrditev v roku tridesetih dni od prejema odločbe.

9. V odgovoru na prvotno odločbo agencije z dne 13. januarja 2004 je pritožnik oporekal različici dogodkov, kakor jo je predstavila agencija, prav tako pa tudi uporabi in razlagi materialnega in postopkovnega prava. Pritožnik je v svojem ugovoru dejstvom, v katerem ni izpodbijal, da je dejansko izvedel zadevne transakcije ali da so bile te prodaje in nakupi izvedeni med istimi strankami ali med strankami, ki so se izmenjevale v vlogi prodajalca in kupca, trdil, da ni bil seznanjen s podrobnostmi zadevnih poslov. Naročila so bili domnevno predana drugemu oddelku, oddelek za trgovanje pa jih je samo izvedel. Pritožnik je trdil, da je oddelek za trgovanje v štiridnevnem obdobju od 14. do 19. decembra 2000, ko so bili izvedeni štirje sporni borzni posli, opravil 559 poslov z vrednostnimi papirji. Pritožnik je torej trdil, da ni vedel, niti se od njega ni zahtevalo, da preveri, ali je bil posamezni posel pravilno izveden. Da bi utemeljil svoje navedbe, je pritožnik predložil kopije izpisov ustreznih poslov in stanja vrednostnih papirjev na računih zadevnih strank.

10. Poleg tega je pritožnik trdil, da iz dokumentov, ki so navedeni v prvotni odločbi agencije, ni mogoče sklepati, da je dejansko uporabljal funkcijsko tipko "cross-user" za izvedbo spornih poslov. Če se agencija z njegovim mnenjem ne bi strinjala, pa je pritožnik predlagal, naj se za preučitev tega vprašanja določi izvedenec na področju vrednostnih papirjev. Predlagal je tudi, naj izvedenec predstavi svoje poročilo na ustni obravnavi, kjer mu bo pritožnik lahko postavil vprašanja, ali pa v pisni obliki in bo pritožnik podal pisne pripombe.

11. Pritožnik je svojemu odgovoru dodal tudi pobudo za presojo ustavnosti nekaterih določb Zakona o trgu vrednostnih papirjev, ki veljajo za njegov primer,

in pojasnil, da bo to pobudo vložil na Ustavno sodišče. V pobudi je *med drugim* izpodbijal številne določbe, ki urejajo postopek pri agenciji, in postopek sodnega varstva, vključno z določbo, ki določa, da se odločbe agencije načeloma izdajo brez obravnave. Pritožnik je zahteval, da se pobuda šteje za sestavni del njegovega odgovora.

12. 14. januarja 2004 je pritožnik na Ustavno sodišče vložil pobudo za presojo ustavnosti nekaterih določb Zakona o trgu vrednostnih papirjev.

13. 21. januarja 2004 je agencija brez obrazložitve zavrnila zahtevo pritožnika za ustno obravnavo in imenovanje izvedenca.

14. 11. februarja 2004 je agencija kot senat v sestavi osmih članov strokovnega sveta izdala odločbo, s katero je pritožniku odvzela dovoljenje za opravljanje poslov borznega posrednika (v nadaljevanju: končna odločba) z utemeljitvijo, da je izvedel enaindvajset navideznih borznih poslov in s tem večkrat kršil zakon in pravila trgovanja na borzi. Prvič, agencija je glede zahteve pritožnika za ustno obravnavo in imenovanje izvedenca trdila, da so bili podatki o navideznih poslih z uporabo funkcijske tipke "cross-user" pridobljeni iz izpisov borznega trgovalnega sistema, ki so bili predloženi pritožniku. Po podatkih agencije tabelarični izpisi iz borznega trgovalnega sistema, kjer so imeli vsi sporni posli status "cross-user", jasno kažejo, da je bila pri teh prodajah in nakupih uporabljena funkcijska tipka "cross-user".

15. V zvezi s tem je agencija menila, da je način, na katerega so bili posli izvedeni, v zadostni meri ugotovljen z listinskimi dokazi, ki so že vključeni v njeno odločbo o začetku postopka za odvzem dovoljenja za opravljanje poslov borznega posrednika pritožniku, pa tudi z izpisi o poslih in z drugimi dokumenti, ki jih je predložil pritožnik. Po mnenju agencije dejstva niso bila sporna, zato ustna obravnavo ali imenovanje izvedenca ni bilo potrebno.

16. Pritožnik je zahteval dovoljenje za sodno varstvo pred Vrhovnim sodiščem proti pravnomočni odločbi agencije in njeni odločbi o zavrnitvi njegovih postopkovnih zahtev za imenovanje izvedenca in ustno obravnavo. V svoji zahtevi je pritožnik v bistvu ponovil tožbene razloge iz svojega odgovora na prvotno odločbo in dodal nekaj novih pritožb. Pritožil se je, da je agencija njegove prejšnje tozadevne zahteve brez razloga zavrnila in zahteval, da se imenuje izvedenec in opravi ustna obravnavo, čeprav je zakon izključeval zaslišanje v teh postopkih. Kljub temu pa je pritožnik trdil, da je z zakonom določena izključitev ustnega zagovora neustavna in predlagal, da se to vprašanje zastavi pred Ustavnim sodiščem in da se postopek sodnega varstva začasno ustavi do sklepa Ustavnega sodišča. Poleg tega je pritožnik trdil, da dokumenti, na katere se sklicuje agencija, ne dokazujejo, da je dejansko izvajal sporne posle z uporabo funkcijske tipke "cross-user" in da je taka ugotovitev agencije morala temeljiti na drugih dokumentih, ki jih v svojih odločbah ne omenja.

17. 13. oktobra 2004 je Ustavno sodišče izdalo sklep o presoji ustavnosti nekaterih določb Zakona o trgu vrednostnih papirjev, v kateri je združilo več pritožb v zvezi z isto zadevo. Za nekatere od izpodbijanih določb zakona je bilo ugotovljeno, da so protiustavne, vendar pa se nobena od teh ni nanašala na postopkovne zadeve,

vključno z določbami o opravljanju ustnih obravnav.

18. 14. februarja 2006 je Vrhovno sodišče zavrnilo pritožnikovo tožbo za sodno varstvo, ne da bi opravilo ustno obravnavo. Vrhovno sodišče je potem, ko je ugotovilo, da so vsi sporni posli vključevali navzkrižno trgovanje med dejansko istimi strankami, menilo, da je agencija pravilno ugotovila dejstva. Poleg tega se je Sodišče ob upoštevanju nakupov in prodaj, ki so bili opravljeni v zelo kratkih časovnih razmikih, strinjalo z agencijo, da se je moral pritožnik zavedati nepravilnosti zadevnih poslov. Sodišče je poudarilo, da pritožnik ni navedel nobenih argumentov, ki bi lahko ovrgli ugotovitve agencije. Prav tako je sodišče zavrnilo pritožnikovo pritožbo proti odločbi agencije, da ne imenuje izvedenca oziroma ne opravi ustne obravnave, in ponovno poudarilo, da je agencija v zadostni meri ugotovila dejstva v zadevi. Nazadnje je Vrhovno sodišče glede tega, da naj bi agencija ne navedla vseh dokazov, na katerih naj bi temeljile njene ugotovitve o uporabi funkcijske tipke "cross-user", menilo, da je mogoče pritožnikove pritožbe preučiti samo v zvezi s pravnomočno odločbo agencije, ker pritožnik pred tem ni izpodbijal prvotne odločbe.

19. Pritožnik je vložil ustavno pritožbo proti sodbi Vrhovnega sodišča, kjer je izpodbijal zavrnitev agencije in Vrhovnega sodišča v zvezi z ustno obravnavo in imenovanjem izvedenca. Trdil je tudi, da agencija ni navedla vseh dokazov, ki jih je uporabila v postopku, in da je Vrhovno sodišče glede tega zmotno zavrnilo njegovo pritožbo, ne da bi obravnavalo njeno utemeljenost.

20. 6. decembra 2007 je Ustavno sodišče zavrnilo pritožnikovo ustavno pritožbo in ugotovilo, da je agencija navedla vse dokumente, uporabljene kot dokaz v postopku za preklic njegovega dovoljenja za opravljanje poslov borznega posrednika, najprej v svoji prvotni odločbi in nato v pravnomočni odločbi. V skladu s tem je sodišče menilo, da ugotovitve agencije glede pritožnikove uporabe funkcijske tipke "cross-user" jasno temeljijo na listinskih dokazih in zato ni potrebna zapletena ocena nasprotujočih in protislovnih dokazov. Poleg tega je imel pritožnik dovolj priložnosti za pripombe o dokazih, na katerih je temeljil odvzem njegovega dovoljenja. Čeprav se je Ustavno sodišče strinjalo s pritožnikom, da je Vrhovno sodišče napačno sklepalo, da bi moral izpodbijati prvotno odločbo agencije za zgodnejši začetek postopka, je menilo, da vrnitev zadeve Vrhovnemu sodišču v ponovno odločanje ne bi mogla privedi do drugačne ugotovitve v zvezi z listinskimi dokazi, uporabljenimi v postopku pred agencijo.

21. Glede pritožnikovega očitka, da je agencija zavrnila imenovanje izvedenca, je Ustavno sodišče ponovno poudarilo, da je agencija ustrezno obrazložila uporabo funkcijske tipke "cross-user" in izpise borznega trgovalnega sistema. Zato se po mnenju Ustavnega sodišča Vrhovnemu sodišču ni bilo treba posebej izreči o tem vprašanju.

22. Nazadnje pa je Ustavno sodišče glede očitka pritožnika, da je agencija zavrnila tudi ustno obravnavo, poudarilo, da tega očitka ni navedel v svoji zahtevi za sodno varstvo pred Vrhovnim sodiščem in tako ni smiselno uporabil tega pravnega sredstva. Glede neizvedbe ustne obravnave v postopku sodnega varstva je Ustavno sodišče poudarilo, da je bila obravnavana v tem postopku izključena z zakonom.

Kljub temu pa je Ustavno sodišče menilo, da pritožniku ni bila kratena pravica do zaslišanja, saj je imel možnost, da pojasni svoja stališča v pisni obliki.

B. Upoštevana domača zakonodaja

23. V času spornih dogodkov je poslovanje na trgu vrednostnih papirjev in pristojnosti agencije v zvezi s tem urejal Zakon o trgu vrednostnih papirjev. Po zakonu je agencija neodvisni pravni subjekt, ki ga vodi strokovni svet, sestavljen iz predsednika in osmih članov, ki jih imenuje vlada. Člani sveta morajo imeti univerzitetno izobrazbo in biti ugledni priznani strokovnjaki na področju financ ali gospodarskega prava.

24. Postopki v posamičnih zadevah pri agenciji so potekali na podlagi Zakona o splošnem upravnem postopku, razen če Zakon o trgu vrednostnih papirjev določa drugače. Stranke v postopku so bile pozvane, naj svoje izjave podajo v pisni obliki. Ustna obravnava je bila opravljena le izjemoma, saj zakon določa:

315. člen

"(1) Agencija odloča brez naroka.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko predsednik senata razpiše ustno obravnavo, če presodi, da je to potrebno za razjasnitev ali ugotovitev odločilnih dejstev.

(3) Predsednik senata lahko tudi izven naroka zasliši udeležence v postopku in druge osebe, če meni, da je to potrebno za razjasnitev posameznih vprašanj ali ugotovitev odločilnih dejstev."

25. 331. člen zakona v postopkih sodnega varstva posebej izključuje ustne obravnave.

26. Poleg tega glede razlogov za odvzem posameznikovega dovoljenja za opravljanje poslov borznega posrednika zakon določa:

112. člen

"(1) Agencija odvzame dovoljenje za opravljanje poslov ...

7. če borzni posrednik huje krši pravila organiziranega trga (247. člen).

(2) Za hujšo kršitev določb iz 6. oziroma 7. točke prvega odstavka tega člena se šteje ...

2. Ponavljajoča kršitev navedenih določb."

247. člen

"Borzno posredniška družba mora pri opravljanju storitev v zvezi z vrednostnimi papirji na organiziranem trgu vrednostnih papirjev ravnati v skladu s pravili trgovanja in drugimi splošnimi akti borze ter navodili in zahtevami pristojnih organov borze."

PRITOŽBE

27. Pritožnik se je pritožil, da mu v postopku za odvzem dovoljenja za opravljanje poslov borznega posrednika nista bila omogočena niti ustna obravnava niti izvedensko mnenje, za katerega je zaprosil. Pritožil se je tudi, da so mu domača sodišča z zavrnitvijo teh zahtev odrekla učinkovito sodno varstvo pri postopkovnih kršitvah, ki jih je zagrešila agencija.

28. Pritožnik se je oprl na prvi odstavek 6. člena in 13. člen konvencije. Sodišče pa ugotavlja, da je njegove očitke treba preveriti samo po prvem odstavku 6. člena konvencije, katere ustrezni deli se glasijo:

"Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ... pravično in javno ... odloča ... sodišče ..."

PRAVO

1. Navedbe strank

29. Vlada je ugovarjala, da pritožnik ni izčrpal notranjepravnih sredstev. Poudarila je, da bi bila ustna obravnava mogoča le v postopkih pri agenciji, in trdila, da pritožnik od agencije ni zahteval, da bi zaslišala njega ali priče. Predlagal je samo pridobitev izvedenskega mnenja z zaslišanjem strokovnjaka na ustni obravnavi ali pa v pisni obliki. Pritožnik se v svoji zahtevi po sodnem varstvu pred Vrhovnim sodiščem, ko je zahteval ustno obravnavo, ki je bila izključena z zakonom, tudi ni pritožil, da je z zavračanjem ustne obravnave agencija kršila njegove pravice. Zato je bil ta del v njegovi poznejši ustavni pritožbi zavrnjen zaradi neizčrpanja razpoložljivih pravnih sredstev.

30. Glede na to je vlada, sklicujoč se na zadevo *Miller proti Švedski* (št. 55853/00, 29. odstavek, 8. februar 2005) trdila, da bi se domače oblasti ob upoštevanju določenih okoliščin te zadeve lahko upravičeno odpovedale ustni obravnavi. V zvezi s tem je navedla, da je področje dejavnosti agencije trg vrednostnih papirjev, ki deluje na podlagi pisnih dokumentov, in na katerem sodelujejo visoko usposobljeni strokovnjaki. Zato so pisni postopki primernejši za dejanja in okoliščine, ki jih preučuje agencija. Ta je tudi najprimernejša, da ugotovi, ali je pri določeni zadevi za razjasnitev ali ugotovitev dejanskega stanja potrebna ustna obravnava. Vlada je poudarila, da je pritožnik v postopkih pri agenciji lahko navedel dejstva in predložil svoje dokaze. Zavedal se je poslov, ki so bili razlog za nadzor, saj je agencija od njega zahtevala, naj predloži dokumente in ustrezna pojasnila. Vlada je poleg tega poudarila, da se je pritožnik, ki ga je med trajanjem

postopka zastopal odvetnik, strinjal s pridobitvijo izvedenskega mnenja v pisni obliki namesto na ustni obravnavi.

31. Po mnenju vlade so zaključki agencije temeljili na listinskih dokazih, ki so bili vključeni v njeno prvotno odločbo. Odločba je vključevala tudi kodne številke za identifikacijo in sledljivost vsakega posla v podatkovnih zbirkah borznega trgovalnega sistema. Pritožniku so bili predloženi izpisi s podrobnimi podatki o spornih poslih, vključno z njihovim statusom "cross-user", ki označuje način njihove izvedbe. Poleg tega je preučil spis zadeve, imel na voljo celotno dokumentacijo in je lahko preveril podatke, ki so bili vključeni v prvotno odločbo agencije. Ob upoštevanju spornega vprašanja, ali so dokumenti, na katere se je opirala agencija, odgovorili na vprašanje o načinu izvedbe spornih poslov, je vlada trdila, da ustna obravnava ali imenovanje izvedenca ne bi pripomogla k razjasnitvi dejstev.

32. Nazadnje je ob upoštevanju zatrjevanih nepravilnosti v postopkih sodnega varstva vlada poudarila, da bi v primeru, če bi Vrhovno sodišče ugotovilo, da so bile okoliščine zadeve nepopolno ali nepravilno ugotovljene, razveljavila odločbo agencije in ji zadevo vrnila v ponovno presojo. Vlada je poudarila tudi, da sta tako Vrhovno kakor tudi Ustavno sodišče podala razloge za svoje odločitve in da so bile pritožnikove navedbe v zvezi s tem popolnoma neutemeljene.

33. Pritožnik se je pritožil, da je bil zato, ker so domače oblasti zavrnil predlog za ustno zaslišanje in imenovanje izvedenca, prikrajšan za možnost, da bi se učinkovito branil. Pritožnik ni mogel dokazati, da listinski dokazi niso potrdili ugotovitve, da je za izvedbo spornih poslov uporabil funkcijsko tipko "cross-user". Poleg tega je trdil, da so bili v spisu zadeve dokumenti, ki v odločbi agencije niso bili navedeni kot dokazi. Nazadnje je agencija dokumentom, ki jih je zbrala sama, pripisala najvišjo dokazno vrednost in s tem vnaprej odvzela katero koli dokazno vrednost dokazom, ki jih je predložil pritožnik.

34. Poleg tega po mnenju pritožnika domača sodišča niso primerno obravnavala njegovih pritožb glede neizvedbe ustne obravnave in neimenovanja izvedenca. V postopkih sodnega varstva Vrhovno sodišče ni niti preučilo njegovih zahtev za ustno obravnavo in izvedenca, tako kakor tudi ne številnih drugih očitkov glede netočne ugotovitve dejstev, ampak je ugotovitve agencije v zvezi s tem le potrdilo z zelo splošnimi utemeljitvami. Poleg tega je Vrhovno sodišče zavrnilo preučitev pritožnikove pritožbe glede tega, da agencija ni predložila vseh dokazov, na katerih je temeljila njena ugotovitev o uporabi funkcijske tipke "cross-user", kljub temu, da je to zadevo lahko izpodbijal le v okviru sodnega varstva. Pritožnik je zavzel stališče, da bi morale Ustavno sodišče zaradi ugotovitve kršitve njegovih postopkovnih pravic, ker Vrhovno sodišče ni preučilo njegove pritožbe o uporabi funkcijske tipke "cross-user", zadevo vrniti Vrhovnemu sodišču.

35. Nazadnje se je pritožnik pritožil, da je bil odvzem njegovega dovoljenja za opravljanje poslov borznega posrednika nesorazmerna sankcija glede na to, da do tedaj še ni bil spoznan za odgovornega za katere koli druge nepravilnosti.

2. Presoja Sodišča

36. Sodišče meni, da ugovorov vlade glede pritožnikovega neizčrpanja notranjepravnih sredstev ni treba preučiti, saj je ta pritožba v vsakem primeru nesprejemljiva iz spodaj navedenih razlogov.

37. V izhodišču je poudarjeno, da se stranki strinjata, da 6. člen v njegovem civilnem delu velja za dejstva v tej zadevi. Sodišče se s strankama strinja, da so domače oblasti z odvzemom pritožnikovega dovoljenja za opravljanje poslov borznega posrednika določile njegove civilne pravice in obveznosti (glej *Diennet proti Franciji*, 26. september 1995, 27.–28. odstavek, serija A št. 325-A, in tam navedene reference).

38. V skladu s sodno prakso Sodišča je ustna in javna obravnava temeljno načelo po prvem odstavku 6. člena (med številnimi zadevami glej *Petrenco proti Moldaviji*, št. 20928/05, 39. odstavek, 30. marec 2010, in *Miller*, navedeno zgoraj, 29. odstavek). Vseeno pa je Sodišče večkrat ugotovilo, da izvedba obravnave ni absolutna obveznost, saj lahko v primeru izrednih okoliščin te upravičijo odpoved takšne obravnave, na primer, kadar ni vprašanj glede verodostojnosti ali izpodbijanih dejstev, ki bi zahtevala obravnavo, in se sodišča lahko pošteno in smiselno odločijo o zadevi na podlagi navedb strank in drugega pisnega gradiva (glej *Döry proti Švedski*, št. 28394/95, 37. odstavek, 12. november 2002, in *Suhadolc proti Sloveniji* (skl.), št. 57655/08, 17. maj 2011). Poleg tega je Sodišče že bilo mnenja, da je številne tehnične spore, ki vsebujejo veliko števil, kakor so zadeve v zvezi s sistemi socialne varnosti, bolje obravnavati pisno kakor z ustno utemeljitvijo (glej *Miller*, navedeno zgoraj, 29. odstavek, in tam navedene reference).

39. Ta zadeva se nanaša na nadzor storitev, ki jih nudi trg vrednostnih papirjev, ta pa deluje, kakor je poudarila vlada, na podlagi pisnih dokumentov, ki vključujejo veliko količino številčnih podatkov. Sodišče ugotavlja, da je bilo pritožniku dovoljenje odvzeto na podlagi zapisov o spornih poslih, ki jih je deloma predložila borza, deloma pa pritožnik (glej 4., 5. in 9. točko zgoraj). Edino konkretno vprašanje, zaradi katerega bi bila po pritožnikovemu mnenju potrebna imenovanje izvedenca in ustna obravnava, je bilo, ali bi lahko na uporabo funkcijske tipke "cross-user" sklepali samo iz dokumentov, navedenih v prvotni odločbi agencije. V zvezi s tem Sodišče ugotavlja, da je agencija precej podrobno razložila, da je bil status "cross-user" zabeležen v borznem trgovalnem sistemu in je pomenil, da je bilo navzkrižno trgovanje izvedeno na določen način, in sicer z uporabo te posebne funkcijske tipke, s čimer se strinja tudi Ustavno sodišče. S tem v zvezi sta obe odločbi agencije vključevali enake tabelarične predstavitve podatkov iz borznih zapisov, v katerih je zabeležen status "cross-user" spornih poslov. Poleg tega je ugotovljeno, da pritožnik ni predložil nobene druge razlage o izvedbi spornih poslov.

40. Sodišče po eni strani ob upoštevanju podrobne obrazložitve domačih oblasti o pomembnosti zapisov, v katerih je zabeležen status "cross-user" spornih poslov, in po drugi strani odsotnosti kakršnih koli konkretnih argumentov, s katerimi bi pritožnik izpodbijal verodostojnost teh zapisov, ugotavlja, da lahko na uporabo posebne funkcijske tipke sklepamo iz listinskih dokazov, navedenih v obeh spornih

odločbah. Tako Sodišče meni, da pritožnikova zadeva ni zastavila nobenih vprašanj, ki jih ne bi bilo mogoče ustrezno razrešiti na podlagi spisa zadeve in pritožnikovih pisnih navedb.

41. Iz enakih razlogov Sodišče ne najde razlogov za dvom o odločitvi agencije, da ne bo imenovala izvedenca, ki bi podal svoje mnenje o zadevi. S tem v zvezi je prav tako ugotovljeno, da je o pritožnikovi zadevi odločal osemčlanski senat strokovnega sveta agencije, ki so ga sestavljali priznani strokovnjaki s področja financ ali gospodarskega prava, kakor to določa Zakon o trgu vrednostnih papirjev. Vsekakor pa pritožniku, ki je imel za predložitev ugotovitev ali kakršnih koli dokazov, na katere se je želel sklicevati, na voljo trideset dni, ni bilo onemogočeno, da bi za potrditev svojih navedb sam pridobil izvedensko mnenje.

42. Glede drugih domnevnih postopkovnih nepravilnosti agencije Sodišče najprej ugotavlja, da je pritožnikova pritožba o tem, da agencija ni opredelila vseh dokazov, na katerih so temeljile njene ugotovitve, popolnoma neutemeljena. Poleg tega Sodišče ne more sprejeti pritožnikove navedbe, da je Agencija *a priori* zanikala kakršno koli dokazno vrednost pritožnikovih dokazov. Sodišče ponovno poudarja, da 6. člen ne določa pravil o sprejemljivosti dokazov, kar predvsem ureja notranja zakonodaja (glej *Garcia Ruiz proti Španiji* [VS] št. 30544/96, ESČP 1999-I, 28. odstavek), in ugotavlja, da je Agencija svojo odločitev vsekakor sprejela na podlagi dokazov, ki jih je zbrala sama, kakor tudi dokumentov, ki jih je predložil pritožnik (glej 15. točko zgoraj).

43. Poleg tega Sodišče glede pritožnikove nadaljnje pritožbe zaradi nezadovoljive utemeljitve Vrhovnega sodišča v postopku sodnega varstva ugotavlja, da je Vrhovno sodišče obravnavalo utemeljenost večine pritožnikovih navedb; preučilo je tudi glavne točke utemeljitve agencije in potrdilo njene ugotovitve ter poudarilo, da pritožnik ni navedel nobenih argumentov, ki bi te ugotovitve lahko ovrgli. Utemeljenost preostale pritožnikove pritožbe o tem, da agencija ni predložila vseh dokazov, na katerih so temeljile njene ugotovitve, je potem obravnavalo Ustavno sodišče, ki je to vprašanje temeljito preučilo in pri agenciji ni našlo krivde, nato pa sklenilo, da bi bilo nepotrebno zadevo vrniti v nadaljnjo obravnavo na Vrhovno sodišče (glej 20. točko zgoraj). Ob upoštevanju teh razlogov po mnenju Sodišča nič ne kaže, da domača sodišča ne bi samovoljno upoštevala kakršnih koli konkretnih utemeljitev, ki jih je navedel pritožnik.

44. Nazadnje Sodišče glede pritožnikove pritožbe, da je bil preklic njegovega dovoljenja za trgovanje nesorazmerna sankcija, znova poudarja, da le prvi odstavek 6. člena konvencije ne zagotavlja nobene posebne vsebine za civilne "pravice in dolžnosti" v materialni zakonodaji držav pogodbenic, čeprav drugi členi, na primer tisti, ki varuje pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja ali pravico do lastnine, to lahko zagotovijo (glej *Z. in drugi proti Združenemu kraljestvu* [VS], št. 29392/95, 98 odstavek, ESČP 2001-V). Sodišče zato meni, da sankcije, ki je bila pritožniku odmerjena, ni mogoče izpodbijati na podlagi 6. člena. Poleg tega pritožnik ni utemeljil, kako je odločba agencije vplivala na njegove pravice po katerih koli drugih določbah konvencije.

45. Ob upoštevanju zgoraj navedenega in postopka kot celote Sodišče ugotavlja, da

so bile zahteve za pravičnost v tej zadevi izpolnjene. Iz navedenega izhaja, da je ta pritožba očitno neutemeljena in jo je treba zavrni v skladu s točko a tretjega odstavka in četrtem odstavkom 35. člena konvencije.

Zaradi teh razlogov Sodišče z večino

*razglaš*a pritožbo za nesprejemljivo.

Claudia Westerdiek Mark Villiger
sodna tajnica predsednik